

Měrovice nad Hanou (okr. Přerov)

„Svárov“, parc. č. 588, 1326/1, 1326/3.

Doba bronzová. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.
Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: S-JTSK – -550060.80, -1149622.30; -550049.16, -1149621.77;
-550038.04, -1149727.60; -550051.27, -1149726.54

V únoru 2020 prozkoumali pracovníci Archeologického centra Olomouc plochu budoucí komunikace k rodinným domům a parcelu stavby RD (parc. č. 1326/3). Lokalita je umístěna na mírném svahu obrácenému k jihu nad Měrovickým potokem v nadmořské výšce 198–200 m. V cestě dlouhé 92 m a široké 7 m bylo prozkoumáno 16 archeologických objektů, datovaných do lengyelské kultury, doby bronzové, halštatské a laténské.

Obecně do doby bronzové jsou datovány tři zásobní jámy a rozsáhlé soujámy bez přesnějšího kulturního zařazení.

Literatura

AMČR: Záznám M-202100223 [cit. 2021-03-22]. Archeologická mapa České republiky.

AMČR: Záznám M-202100303 [cit. 2021-03-22]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

A road to new family houses in “Svárov” field in Měrovice nad Hanou (Přerov District) with three storage pits and a pit complex dated to the Bronze Age was examined in February 2020.

Marek Kalábek

Náklo (k. ú. Mezice, okr. Olomouc)

„U Rybníka“, parc. č. 89/11.

Kultura popelnicových polí. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: S-JTSK – -555590.32, -1112161.10; -555467.02, -1112237.83;
-555510.95, -1112326.20; -555632.12, -1112244.71

V březnu až červnu 2020 pokračoval záchraný výzkum Archeologického centra Olomouc, p. o., při rozšiřování nákelské štěrkovny a navazoval na plochu prozkoumanou v roce 2019 (Vránová 2020, 178). Nadmořská výška v místě pozitivních nálezů se pohybovala od 225 do 226 m. Výzkumu předcházela plošná skrývka (cca 1,5 ha), která odkryla kulturní vrstvu s pozůstatky lidských aktivit na ploše 0,55 ha. Skrývka byla sledována a během ní se uskutečnil i detektorový průzkum, díky němuž se podařilo získat kolekci kovových artefaktů, datovaných do období kultury lužických popelnicových polí, středověku a novověku.

Samotný výzkum navazoval metodicky na předchozí sezónu 2019. Plocha byla rozměřena do čtvercové sítě o velikosti stran 4 × 4 m. Jednotlivé čtverce byly postupně snižovány po mechanických vrstvách (20 cm) až na úroveň geologického podloží. Během druhé etapy výzkumu bylo celkově prozkoumáno 142 čtverců a 17 samostatných sond o celkové rozloze cca 2550 m². V ploše zkoumaných čtverců bylo zároveň prozkoumáno 195 zahloubených archeologických objektů. V nejhlubší jámě čtvercového půdorysu (obj. 290) byly na dně zaznamenány rozházené pozůstatky zvířecího skeletu v hloubce 1,2–1,4 m, a nad dnem v hloubce 1,7 m i opracovaný dřevěný kolík. Dno této jámy dosahovalo úrovně dnešní hladiny spodní vody. Otázkou zůstává, zdali jde o hlubokou zásobní jámu, či o studnu. Nálezy

keramiky potvrzují dataci z předchozí sezóny do období lužických popelnicových polí – pozdní doby bronzové.

Literatura

Vránová, V. 2020: Náklo (k. ú. Mezice, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 61(1), 178.

Summary

A rescue excavation within the extension of a gravel pit in “U Rybníka” field in the Náklo-Mezice cadastral area (Olomouc District) continued in March and June 2020. In total, 195 sunken features mostly dated to the Lusatian Urnfield culture period, were examined in the area.

Marek Kalábek, Vít Hadrava

Náklo (okr. Olomouc)

Náklo, č. p. 227, budova mateřské školky, parc. č. 389/1.

Lužická kultura. Místo sběru. Povrchový nález. Průzkum.
Uložení nálezu: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84 – 49.6534200N, 17.1311644E

Pan T. Dolínek věnoval Vlastivědnému muzeu v Olomouci hrncovitou nádobu, kterou dle jeho slov vyzvedl v 80. letech 20. století jeho dědeček při stavbě mateřské školky v Nákle. Jde o nádobu s nepatrně odsazeným hrdlem a dvojicí páskových uch umístěných pod okrajem. Za výzdobu lze označit dvě krátká vodorovná plastická žebírka v úrovni uch. Barva osciluje od cihlových tonů až po šedivé; povrch nádoby je zdrsňelý. Rozměry: výška 165 mm, průměr okraje 149 mm, průměr dna 86 mm. S ohledem na neexistenci bližších nálezových okolností řadím popsanou nádobu do mladší až pozdní doby bronzové. Můžeme ji spojit se známou polykulturní lokalitou rozkládající se v intravilánu obce (např. Peška 2001, 81, 86–87 zde i další literatura).

Literatura

Peška, J. 2001: Archeologické nálezy a lokality na katastru obcí Náklo a Mezice. *Střední Morava* 13, 78–108.

Summary

In 2020, the Regional Museum Olomouc obtained a pot-shaped vessel, which was found in the 1980s during the construction of a kindergarten in Náklo (plot No. 389/1). The vessel can be dated to the Late and Final Bronze Age.

Lukáš Hlubek

Náměšť na Hané (okr. Olomouc)

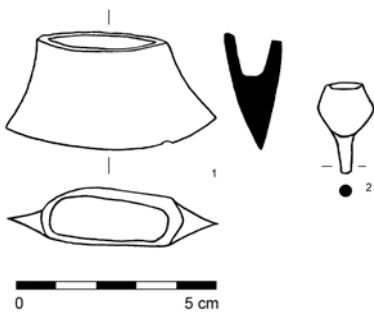
„V Psínku“, parc. č. 1454, 1457.

Lužická kultura. Místo sběru. Povrchový sběr. Průzkum.
Uložení nálezu: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84 – 49.6073611N, 17.0593611E

Během provádění terénní prospekce v okolí Náměště na Hané nalezl T. Přidal pomocí detektoru kovů dva fragmenty bronzových artefaktů, dva amorfní slitky z bronzu a zlomek broušeného kamenného nástroje. Veškerý získaný materiál pochází z prostoru mezi městysem a místním krávinem (lidově trať „V Psínku“).

Z broušeného nástroje se dochovala pouze týlní část s polovinou provrtu. Původně šlo o motyku, kterou lze obecně klást do neolitu. Do mladší až pozdní doby bronzové můžeme rámcově zařadit část ostří bronzové sekery (obr. 25: 1), které s největší pravděpodobností pochází ze sekery s tulejkou. Další náález představuje hlavice dvojkónické jehlice s částí dřívku (obr. 25: 2). Tento typ jehlic nepatří k datačně citlivým oporám a těžiště jejího výskytu je v mladší až pozdní době bronzové. Do stejného časového intervalu patrně náleží také oba bronzové slitky (celková hmotnost 9,5 g). Nová kolekce nálezů doplňuje naše dosavadní znalosti o osídlení této polohy v mladší době kamenné a v průběhu mladší až pozdní doby bronzové (srov. Hlubek, Přidal 2014; Hlubek, Přidal 2015; Hlubek, Přidal 2016).

Obr. 25. Náměšť na Hané. Výběr nálezů. Kresba L. Hlubek.

Fig. 25. Náměšť na Hané. Selection of finds. Drawing by L. Hlubek.

Literatura

- Hlubek, L., Přidal, T. 2014: Náměšť na Hané (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 55(1), 167–168.
- Hlubek, L., Přidal, T. 2015: Náměšť na Hané (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 56(1), 153.
- Hlubek, L., Přidal, T. 2016: Náměšť na Hané (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 57(1), 220.

Summary

A detector survey in “V Psínku” field in the Náměšť na Hané cadastral area (Olomouc District) yielded finds of fragments of a biconical pin and a bronze axe blade along with two amorphous bronze ingots. The finds are dated generally to the Late or Final Bronze Age.

Lukáš Hlubek, Tomáš Přidal

Oleksovice (okr. Znojmo)

„Prátina“.

Únětická kultura. Sídliště. Vertikální řez. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Jihomoravské muzeum ve Znojme, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 48.9078814N, 16.2434481E

V období od 8. 1. do 10. 11. 2020 proběhl záchraný archeologický výzkum v rámci stavby „SV Damnice – zajištění kvality pitné vody – II. etapa“. Rozsáhlá stavba protunla archeologickou lokalitu při severním okraji obce Oleksovice. Zde výkopem vodu porušil 23 zahlužených objektů, v převážné většině se jednalo o zásobnice. Jelikož byly objekty dokumentovány v profilu výkopu, nebylo z jejich výplní vyzvednuto velké množství movitého materiálu. Proto je většina objektů datována pouze v rámci kategorie pravěk obecně. Ve čtyřech případech bylo možné zásobní jámy přiřadit kultuře únětické ze starší doby bronzové.

Literatura

AMČR: Záznam M-201903752 [cit. 2021-03-22]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

A Neolithic and Early Bronze Age settlement was detected during a rescue excavation in “Prátina” field near the northern periphery of the municipality of Oleksovice (Znojmo District) in 2020.

David Humpola

Olomouc (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc)

Ul. Kožušanská č. p. 71/6, parc. č. 170.

Kultura popelnicových polí. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: S-JTSK – -547847.03, -1125565.01; -547882.35, -1125574.07; -547878.91, -1125584.13; -547842.14, -1125576.45

V září 2020 uskutečnili pracovníci Archeologického centra Olomouc, p. o., záchraný výzkum v intravilánu městské části Olomouc-Nemilany na ulici Kožušanská. Na ploše odtěženého dvora statku o velikosti 40 × 10 m bylo prozkoumáno 20 sídlištních objektů datovaných do neolitu (kultura s lineární keramikou), eneolitu (lengyelská kultura), kultury lužických popelnicových polí, středověku a novověku. Lokalita se nachází na první pravobřežní terase řeky Moravy v nadmořské výšce 212–214 m. Mezi objekty dokumentovanými ve stěnách stavební jámy či na skryté ploše byly zachyceny čtyři zásobní jámy datované nepočtenou keramikou do období kultury lužických popelnicových polí.

Literatura

AMČR: Záznam M-202100303 [cit. 2021-03-22]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

An excavated farm court with four storage pits dated to the Lusatian Urnfield culture period was examined in 71 Kožušanská Street in Nemilany cadastral area (Olomouc District) in September 2020.

Marek Kalábek

Olomouc (k. ú. Povel, okr. Olomouc)

Ul. Janského, parc. č. 443/1.

Únětická kultura, kultura popelnicových polí. Sídliště, pohřební areál. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Národní památkový ústav – územní odborné pracoviště v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84 – 49.5776278N, 17.2412111E; 49.5771222N, 17.2409028E; 49.5772111N, 17.2405444E; 49.5774583N, 17.2406889E; 49.5776389N, 17.2399944E; 49.5779000N, 17.2401389E

Od března do září roku 2020 probíhal plošný výzkum vyvolaný stavbou v pořadí již čtvrtého bloku bytových domů při jižní straně ulice Janského v Olomouci. Polykulturní lokalita je známá z předchozích sezón, dosavadní aktivity i nálezy shrnul naposledy T. Zlámal (2020). Plocha zkoumaná v roce 2020 se nachází západně a po svahu výše od ploch zkoumaných dříve. Geologické podloží je zde tvořeno písiky, nivními